

Rīgā

04.11.2019. Nr. Sn-4-1158/2019

Pārresoru koordinācijas centra vadītājam
A.god. Pēterim Vilkam
pkc@pkc.mk.gov.lv

*Par Nacionālā attīstības plāna
2021.-2027. gada pirmās redakcijas
papildināšanu*

Latvijas Lielo slimnīcu asociācija (turpmāk – LLSA) ir iepazinusies ar Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam (turpmāk – NAP) pirmo redakciju, kas nodota sākotnējai apspriešanai un sniedz zemāk norādītos priekšlikumus NAP papildināšanai.

Aicinām papildināt divus no NAP rīcības virziena “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” mērķa “Vienlīdzīgi pieejami, kvalitatīvi veselības pakalpojumi” uzdevumus:

1. 65.uzdevumu izteikt šādā redakcijā “Optimāla ārstniecības personu skaita nodrošināšana valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sektorā, gan palielinot darba samaksu, gan attīstot citus motivācijas rīkus, kā arī pilnveidojot veselības nozares cilvēkresursu darba tirgus vajadzībām atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetences, *kā arī lai mazinātu kvalitatīvas tālākizglītības pieejamības nevienlīdzību, nepieciešams nodrošināt trīs Latvijas klīnisko universitāšu slimnīcu (turpmāk – KUS) tālākizglītības infrastruktūras pilnveidi, turpinot KUS attīstību kā izciliem tālākizglītības centriem profesionālo prasmju un pieredzes pārnesē, vienlaikus nodrošināt gan apmācāmo, gan apmācītītiesīgo personu mobilitāti (KUS un reģionu sadarbības platforma)”*
2. 68.uzdevumu izteikt šādā redakcijā: “Veselības aprūpes pārvaldības stiprināšana, uzlabojot veselības nozares datu digitalizāciju un pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanu veselības aprūpē, nodrošinot ārstniecības iestāžu sadarbības teritoriju attīstību, tai skaitā veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu un digitālo tehnoloģiju plašāku izmantošanu veselības aprūpē, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbības zudumu, jo īpaši psihiatrijā, rehabilitācijā, kā arī nedziedināmi slimo pacientu aprūpi. *Turpināt digitalizācijas procesu un medicīnisko tehnoloģiju ieviešanu veselības aprūpes iestādēs un uzņēmumos, sevišķi klīniskajās universitāšu slimnīcās”*

Veicot papildinājumus 65.uzdevumā, tiks sekmēts process, lai nodrošinātu jauna, Latvijai inovatīva tālākizglītības modeļa ārstniecības personām ieviešanu valstī – veidojot Latvijas KUS kā kompetenču un zināšanu pārneses centrus. Šo kompetenču centru mērķis būs nodrošināt Izglītības likuma pirmajā pantā definētās tālākizglītības “Iepriekš iegūtās izglītības turpināšana un profesionālās meistarības pilnveidošana atbilstoši konkrētās profesijas prasībām” ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta

personām. Šobrīd tālākizglītības sistēma valstī ir ļoti sadrumstalota un ne vienmēr sniedz atbilstošas kvalitātes pakalpojumus, kā arī izmaksas ir jāsedz ārstniecības personām vai ārstniecības iestādēm. Esošā sistēma nespēj nodrošināt ārstniecības personām vienlīdzīgu pieeju kvalitatīvai tālākizglītībai.

Izveidojot ārstniecības personu izglītības zināšanu pārneses un profesionālo prasmju kompetenču centrus klīniskajās universitāšu slimnīcās atbilstoši to specializācijai un pēc nepieciešamības veidojot šādus centrus arī specializētajās slimnīcās, tiks nodrošināta korekta ārstniecības personu, kas nodrošina apmācību veikšanu, darba plānošana un atbildīga zināšanu pārnese, ņemot vērā, ka klīniskās universitātes slimnīcas un specializētās slimnīcas savās jomās Latvijā ir pēdējā instance, kurā tiek saņemti atbilstoša profila ārstniecības pakalpojumi. Modelis paredzēts veidot ciešā sadarbībā ar reģioniem, nodrošinot gan apmācītīstiesīgo personu, gan apmācāmo ārstniecības personu mobilitāti. Esam Jūs jau informējuši par iespējamām šī modeļa izmaksām, kuras nākamo septiņu gadu laikā varētu segt no Eiropas Savienības fondu līdzekļiem, kas atvelti mūžizglītības procesu finansēšanai. Tādējādi tiktu nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas ārstniecības personām iegūt pieeju kvalitatīviem tālākizglītības pasākumiem un nodrošināt atbilstošu profesionālo prasmju pilnveidi.

Šo papildinājumu iekļaušana NAP sekmētu arī viena no galvenajiem nākamā Eiropas Savienības plānošanas perioda mērķiem – Sociālāka Eiropa sasniegšanu, kā arī tuvinātu Latviju Pasaules bankas Māsterplāna (2016 – 2025) viena no galvenajiem mērķiem – “Izcilu slimnīcu centru izveidošana, kas nodrošina visaugstāko aprūpes līmeni visiem iedzīvotājiem” sasniegšanai.

Ieviešot šos pasākumus, tiktu sniegts ieguldījums NAP indikatoros gan par veselīgi nodzīvotiem gadiem, gan kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamībā, kā arī profesionāli aktīvo ārstu un māsu skaits.

Papildus jau esošajiem, aicinām izvērtēt iespēju ieviest vēl piemēram šādus indikatoru;

1. Mirstība trīsdesmit dienu laikā pēc hospitalizācijas akūta miokarda infarkta;
2. Mirstība trīsdesmit dienu laikā pēc hospitalizācijas išēmiska insulta dēļ.

Diemžēl šo rādītāju ziņā Latvija ir pēdējā un priekšpēdējā vietā saskaņā ar OECD veselības sistēmu pārskatos norādīto informāciju, un tas ir skaidrojams ar nepietiekamām prasmēm un iemaņām pacientu aprūpē pēc šiem smagajiem stāvokļiem. Tas ir – pēc izrakstīšanas no slimnīcas pacients nesaņem pienācīgu pēcoperācijas perioda uzraudzību. Līdz ar ko aicinām Pārresoru koordinācijas centru apdomāt iespējas mainīt izvirzītos vispārīgos indikatorus uz akūti uzlabojamiem un sasniedzamiem indikatoriem, kuru sasniegšanu veicinātu kvalitatīva ārstniecības personu apmācība.

Ar cieņu,

Valdes priekšsēdētājs

Valts Ābols

Ilze Āboliņa, 67095384